

SOCIETATEA DE ȘTIINȚE MATEMATICE – filiala SĂLAJ

OLIMPIADA DE MATEMATICĂ

Etapa locală – 14 februarie 2015

Barem clasa a VII-a

Notă: Orice altă rezolvare corectă se notează cu punctajul maxim corespunzător problemei.

PROBLEMA 1

a) Calculați: $E = \frac{1}{3} \left(\frac{1}{3a-2} - \frac{1}{3a+1} \right)$, $a \in \mathbb{N}^*$.

b) Dacă $S = \frac{1}{1 \cdot 4} + \frac{1}{4 \cdot 7} + \frac{1}{7 \cdot 10} + \dots + \frac{1}{(3n-2)(3n+1)}$, $n \in \mathbb{N}^*$, arătați că $S < \frac{1}{3}$.

(selectată de prof. Chiș Maria – Școala Gimnazială “Corneliu Coposu” Zalău)

Soluție

a) $E = \frac{1}{(3a-2)(3a+1)}$ 3p

b) Folosind a) obținem:

$$S = \frac{1}{3} \left[\left(1 - \frac{1}{4} \right) + \left(\frac{1}{4} - \frac{1}{7} \right) + \left(\frac{1}{7} - \frac{1}{10} \right) + \dots + \left(\frac{1}{3n-2} - \frac{1}{3n+1} \right) \right] = \frac{n}{3n+1} < \dots \dots \dots 3p$$

$$< \frac{n}{3n} = \frac{1}{3} \dots \dots \dots 1p$$

PROBLEMA 2

a) Arătați că numărul $x = \sqrt{\frac{5}{0,0(2)}} + \sqrt{\frac{55}{0,0(02)}} + \sqrt{\frac{555}{0,0(002)}}$ este număr natural și determinați valoarea acestuia.

(***)

b) Demonstrați că numărul $m = \sqrt{1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot 2012 + 2013}$ este un număr irațional.
(Gazeta Matematică, 10/2013)

Soluție

a) Transformările: $0,0(2) = \frac{1}{45}, 0,0(02) = \frac{1}{495}, 0,0(002) = \frac{1}{4995} \dots\dots\dots 1 \text{ punct}$

Înlocuind sub radical se obține: $x = \sqrt{5 \cdot 45} + \sqrt{55 \cdot 495} + \sqrt{555 \cdot 4995} \dots\dots\dots 1 \text{ punct}$

Efectuând calculele sau descompunând factorii de sub radicali se obține:

$x = \sqrt{3^2 \cdot 5^2} + \sqrt{3^2 \cdot 5^2 \cdot 11^2} + \sqrt{3^2 \cdot 5^2 \cdot 37^2} \Leftrightarrow x = 15 + 165 + 1665 \dots\dots\dots 2 \text{ puncte}$
 $\Leftrightarrow x = 1845$

b) Deoarece produsul $1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot 2012$ se termină în 01 punct

suma $1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot 2012 + 2013$ se termină cu 31 punct

Cum nici un pătrat perfect nu se termină cu 3, rezultă că numărul m este număr irațional
1 punct

PROBLEMA 3

Se consideră numerele raționale nenule a, b, c, d . Arătați că $a \cdot b \cdot c \cdot d < 0$, știind că

$$\frac{1}{a+b+c+d} = \frac{2}{b+c+d} = \frac{3}{c+d+a} = \frac{4}{d+a+b}.$$

(Gazeta Matematică, 9/2014)

Soluție

Prin inversare avem: $\frac{a+b+c+d}{1} = \frac{b+c+d}{2} = \frac{c+d+a}{3} = \frac{d+a+b}{4} = k \dots\dots\dots 1 \text{ punct}$

Rezultă (1) $a+b+c+d = k$, (2) $b+c+d = 2k$, (3) $c+d+a = 3k$ și (4) $d+a+b = 4k$ 2 puncte

Scăzând relațiile (1) și (2) obținem $a = -k$ 1 punct

Scăzând relațiile (1) și (3) obținem $b = -2k$ 1 punct

Scăzând relațiile (1) și (4) obținem $c = -3k$, iar prin înlocuirea în (1) obținem $d = 7k$..1 punct

Deci $abcd = -42k^4$ evident negativ.....1 punct

PROBLEMA 4

În interiorul pătratului $ABCD$ se consideră punctul E . Arătați că, dacă triunghiul CED este echilateral, atunci triunghiul AEB este isoscel, cu măsura unghiului AEB de 150° .

(selectată de prof. Gornoavă Valeriu – Liceul cu Program Sportiv “Avram Iancu” Zalău)

Soluție

Triunghiul CED echilateral atunci $CE = DC = DE$ și măsurile unghiurilor EDC , DEC și ECD sunt de câte 60° , iar $ABCD$ pătrat, atunci $CD = AD = BC$, iar măsurile unghiurilor ADC și BCD sunt de câte 90° *1 punct*

Atunci măsurile unghiurilor ADE și BCE sunt de câte 30° *1 punct*

Triunghiurile DAE și BCE sunt congruente (*LU.L.*) rezultă că laturile AE și BE sunt congruente, deci triunghiul AEB este isoscel cu baza AB *3 puncte*

Deoarece $AD = DE$ triunghiul ADE este isoscel cu baza AE , rezultă că măsura unghiului DAE este de 75° , iar măsura unghiului EAB este de 15° *1 punct*

Triunghiul AEB isoscel cu baza AB atunci măsura unghiului AEB este de 150° *1 punct*